

"Blanca Rosita Barcelona"



Històries quotidianes
de convivència...5



Edició

Ajuntament de Barcelona
Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència
Programa BCN Interculturalitat

Amb la col·laboració de

Rafa Crespo i Maria Mateu

Guió i redacció

Rafa Besolí

Il·lustracions

Miguel Gallardo

Disseny

factoriaanuncis.com

Correccions

Lurdes Serramià

Impressió

Gràfiques Alpres

Primera edició

Desembre, 2017

DL 30065.2017

"Blanca Rosita Barcelona"

Barcelona és una ciutat receptora de migracions, una ciutat d'acollida compromesa a esdevenir una ciutat de drets. Aquesta ciutat plural, lloc de confluència de diversitats culturals i religioses, aposta des del 2009 per construir un model de ciutat intercultural, garantir els drets de totes les persones que hi viuen, i promoure un diàleg crític amb la participació de tota la ciutadania.

La ciutat actua com a punt de trobada entre persones i col·lectius amb una àmplia diversitat d'identitats socioculturals, de cosmovisions, de sabers que han de ser reconeguts i han de participar en la construcció conjunta de valors plurals i compartits en el camí cap a una ciutat intercultural. És en la convivència quotidiana, de persona a persona, on es donen moltes situacions que construeixen el dia a dia de la ciutat de Barcelona. Des de l'Ajuntament apostem pel compromís ferm de lluitar contra els discursos discriminatoris i contra l'escampament de falsos rumors i estereotips que afecten greument la convivència entre veïns i veïnes. Precisament per això continuem confiant en *Blanca Rosita Barcelona* com a eina amable, pedagògica i efectiva per desmuntar aquests rumors i estereotips sobre la pluralitat cultural que conforma Barcelona.

Per aquest motiu, des de l'Estratègia BCN Antirumors, línia del Programa BCN Interculturalitat, també promovem la creació de materials i campanyes que fomentin la reflexió i el coneixement sobre la diversitat cultural, com aquest còmic. I, una vegada més, hem comptat amb l'il·lustrador Miguel Gallardo, creador de la imatge de la Blanca i la Rosita. Esperem que a les seves pàgines hi trobeu una narrativa didàctica per aprendre a reconèixer els estereotips i tenir arguments per desmuntar falsos rumors envers la diversitat cultural.

PERIPÈCIES PER PODER LLOGAR UN PIS

FA TEMPS QUE LA BLANCA JA NO VIU AMB LA ROSITA...



PERÒ SEMPRE FAN EL POSSIBLE PER TROBAR-SE UN COP AL MES...



Ai, NENA, JA NO FAN PEL·LÍCULES COM AQUESTA!

VINGA, ROSITA, NO ES POSI NOSTÀLGICA.

COM VOLS QUE NO EM POSI NOSTÀLGICA? TOT CANVIA TAN RÀPID! LA GENT DEL BARRI, LES BOTIGUES... I AIXÒ QUE JA NO ESTI-GUEM JUNTES...



HO SÉ, HO SÉ. JO TAMBÉ LA TROBO A FALTAR. PERÒ QUE NO ESTÀ CÒMODA AMB L'AJURORA?

SÍ, ÉS MOLT BONA CUIDADORA.



I ESTIC MOLT CONTENTA QUE T'HAGIN CONVALIDAT LA TITULACIÓ. HA COSTAT! PERÒ ARA JA POTS FER AQUÍ LA FEINA QUE FEIES A LIMA!



SÍ, NO HA SIGUT FÀCIL, PERÒ MÉS COMPLICAT ENCARA HA SIGUT TROBAR UN PIS DE LLOGUER. ENTRE ELS PREUS I QUE ENCARA SOC "IMMIGRANT"...

QUÈ DIUS? ENCARA ESTEM AIXÍ? PERÒ SI FINS I TOT JA TENS LA NACIONALITAT!



SÍ ROSITA, SÍ. I JO, EN EL FONS, HE TIN-GUT SORT. DEMÀ HE QUEDAT D'ACOMPANYAR LA FÀTIMA A VEURE UN PIS. I ELLA PORTA BEN BÉ 6 MESOS FENT VISITES!

LA FÀTIMA? LA TEVA AMIGA DELS CURSOS DE CATALÀ? M'HI APUNTO, QUE FA TEMPS QUE NO LA VEIG!



AL DIA SEGÜENT, A L'EIXAMPLE...

FÀTIMA!



ROSITA, QUANT DE TEMPS! HOLA, BLANCA! COM ET VA EL DESPATX D'ASSESSORIA LEGAL?

BÉ, BÉ, ESTIC MOLT IL·LUSIONADA DE RECUPERAR LA FEINA PER A LA QUAL EM VAIG FORMAR!







PARLEM-NE

La "neutralitat de les lleis del mercat" s'utilitza, moltes vegades, com a argument per justificar pràctiques discriminatòries. I, en realitat, no hi ha neutralitat quan, com denuncien molts estudis, el negoci de l'especulació immobiliària creix a costa de la vulnerabilitat de diversos segments de la població, com ara el de persones que acaben d'arribar a la ciutat. D'altra banda, diferents serveis i programes contra la discriminació documenten que es continua denegant el lloguer de pisos a persones pel fet de ser d'origen estranger, fins i tot si tenen la nacionalitat espanyola. (1)



L'any 2016, del total de casos de discriminacions en l'accés a drets socials atesos pel SAID (Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme), el 18% eren queixes relacionades amb l'accés a l'habitatge. La xifra doblava les queixes per discriminacions d'altres tipus en els Serveis Socials.

El mercat especula amb les necessitats d'habitatge urgent de les persones immigrades: tots els estudis consultats (1, 2, 3 i 5) confirmen que paguen més pels pisos de lloguer; a més, els preus a Barcelona ja són prou alts: per exemple, van augmentar un 6,8% entre el 2014 i el 2015. Cal tenir present també que l'habitatge turístic (legal i il·legal) ofereix una rendibilitat entre 2,35 i 4,07 vegades superior al lloguer, fet que disminueix la disponibilitat d'habitatge de primera residència. (5) D'altra banda, les persones migrades són redirigides al parc de l'infrahabitatge, consolidant així l'associació estereotipada entre immigració i precarietat. (7)

Segons dades del 2016, el lloguer és el règim de tinença majoritari entre la població estrangera de Barcelona, amb un 68,6% davant del 21% de la població nascuda a Espanya. Tot i accedir a habitatges en pitjors condicions, el preu que en paguen és superior (716,2 euros/mes, respecte a 584,1 euros/mes). Això comporta que les unitats de convivència destinin una proporció molt elevada dels seus ingressos a les despeses de l'habitatge. (5)

Hi ha diferents estudis que demostren que els mateixos col·lectius de persones immigrades es distribueixen de manera diferent segons les ciutats. Són bàsicament les circumstàncies polítiques, econòmiques i urbanístiques de la ciutat receptora les que determinen la distribució de la població. És cert que, en primera instància, la població immigrada arriba a barris "d'entrada" perquè hi troba amics o familiars que han migrat abans, però si hi ha oportunitat de millora econòmica, hi ha molta mobilitat posterior cap a altres barris. Per exemple, Juan Galeano i Albert Sabater, afirmen que "tot i la magnitud i la intensitat del boom migratori a Catalunya i Espanya, l'aparició d'enclavaments residencials per raó d'origen, o espais d'alta concentració d'immigrants ha estat escassa". (8)

D'altra banda, cal desmuntar certs discursos culturalistes que relacionen la concentració de determinades comunitats als barris ("els guetos") amb la seva manca "d'integració" o de sentiment de pertinença a la societat d'acollida. No són les diferències culturals les que separen, sinó precisament el no reconeixement d'aquestes diferències i les discriminacions en l'àmbit dels drets de ciutadania, com afirmen els especialistes Sako Musterd o Ronald Van Kempen. (3)



La interseccionalitat descriu la realitat com un encreuament dinàmic i complex d'eixos de discriminació. Segons això, no es pot entendre el racisme sense analitzar com interactua i es nodreix, per exemple, de la discriminació per gènere o classe social. A occident, moltes dones musulmanes són doblement discriminades per la mirada racista i per la mirada patriarcal. (4)

Aquest model patriarcal, encreuat amb la discriminació per motius d'origens, genera fenòmens com la feminització de la pobresa. El 2009, el Programa d'acció contra la pobresa ja identificava el fet de ser dona com a factor principal de risc de patir pobresa, que creix en el cas de les dones migrades, lesbianes o del poble gitano. (6)

INFORMA'T I DOCUMENTA'T

1. "In-visibility. L'estat del racisme a Catalunya" (SOS Racisme, 2016)
2. "Segregació, mobilitat i consum residencial" (UAB, IGOP, 2008)
3. "La segregación residencial de la población extranjera en Barcelona: ¿una segregación fragmentada?" (UAB, 2007)
4. Pla municipal de lluita contra la islamofòbia (Ajuntament de Barcelona, 2017)
5. Pla pel dret a l'habitatge de Barcelona 2016-2025 (Ajuntament de Barcelona)
6. Estratègia contra la feminització de la pobresa i la precarietat a Barcelona. 2016-2024 (Ajuntament de Barcelona)
7. "La discriminación en el acceso al mercado de la vivienda: las desventajas de la inmigración. Novedades y permanencias" (Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat, 2003)
8. "Inmigración internacional y cambio demográfico en el nuevo milenio", de GALEANO, J. i SABATER, A. (2016), dins d'*Inmigración y diversidad en España. Crisis económica y gestión municipal* (Ed. Icaria, 2016).

i JO, QUÈ PUC FER?

ESCOLTA i APRÈN ALTRES VEUS i MIRADES:

- Visita el canal de youtube: BCN Acció Intercultural (<https://www.youtube.com/bcnantirumors>)

POSICIONA'T CONTRA LES DISCRIMINACIONS QUE PROVOQUEN ELS RUMORS, ELS ESTEREOTIPS i ELS PREJUDICIS:

- Pots adreçar les teves queixes i denúncies a l'Oficina per la No Discriminació (<http://ajuntament.barcelona.cat/oficina-no-discriminacio/>)
- Adhereix-te a la Xarxa BCN Antirumors, a títol individual o en representació d'alguna entitat (<http://ajuntament.barcelona.cat/bcnacciointercultural/la-xarxa-antirumors>). Per a més informació: antirumors@bcn.cat

PROGRAMA BCN INTERCULTURALITAT